

Секція 1: Літературно-поетичні аспекти французької мови

Галій С., студентка 5 курсу
факультету іноземної філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Науковий керівник:
Михальчук С. О., канд. політ. н., ст. викл.
кафедри романської філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

**ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНІ ЕЛЕМЕНТИ ДЕТЕКТИВНИХ РОМАНІВ
ЖОРЖА СІМЕНОНА**

Детективи про комісара Мегре принесли Жоржу Сіменону славу та виявили унікальні риси його художнього методу. У 1930-х роках соціально-психологічні детективи Ж. Сіменона привертали увагу критиків і колег завдяки його глибокому підходу до зображення звичайних людей – покоївок, напівграмотних селян і вуличних жінок. Ж. Сіменон є майстром створення атмосфери повсякденного життя, хоча історична достовірність деталей іноді суперечить його прагненню говорити про людину загалом.

Персонажі детективних романів Ж. Сіменона опиняються в ситуаціях і переживають драми, актуальні як сьогодні, так і п'ятдесят чи сто років тому. Це бельгійці, французи, американці, буржуа, художники, селяни, чиновники. Особливе місце у творах Ж. Сіменона займають «маленькі» люди та їх

внутрішній світ. Сам він зізнавався, що про людську природу більше дізнався з розповідей сільських лікарів, ковалів, столярів, ніж із філософських книг, прагнучи зрозуміти кожную професію, кожне життя [1].

У перших романах Жоржа Сіменона детективна історія перетворюється на боротьбу за істину й справедливість. Важливими стають не лише зовнішні докази, а й соціально-моральна атмосфера, образи персонажів та їх психологія, що характерно для його детективів. Ж. Сіменон часто описує французькі міста на Атлантичному узбережжі, такі як Фекан і Конкарно, а також Бельгію з її холодним кліматом і специфічним запахом. Судна, баржі та причали відіграють важливу роль, надаючи романам унікальної атмосфери, що отримала назву «сіменонівська».

У романах «Порт туманів» (фр. « *Le Port des brumes* ») і «Пасажир «Полярної лінії»» (фр. « *Le passager du polarlys* ») дивує детальна усвідомленість автора важкості життя та нелегкої праці на воді. Чітким поглядом підкреслені колоритні побутові сцени з життя речників, лоцманів, моряків, спостерігачів шлюзу. До цих мужніх простих людей спрямовані повні симпатії і поваги рядки романів.

У творах Сіменона детектив поєднується з «романом моралі». Мегре не лише розкриває злочин, а й знаходить глибокі причини зла. У романі «Ціна голови» (фр. « *La Tête d'un homme (L'Homme de la Tour Eiffel)* ») злочин Радека є «вихлопом» злості індивідуаліста та егоїста, змушеного мерзнути через бідність, тоді як такі, як американець Кросбі, живуть у достатку [2, с. 75]. Сіменон показує, що Радек міг би стати фашистом, а його тип через 30 років — терористом. Через психологічний аналіз автор створює образи персонажів, зокрема в «Смерті Сесільї» (фр. « *Cécile est morte* ») адвокат Дандюран описаний як «облізлий», «з холодною посмішкою» та викликає відразу в Мегре [2, с. 267]. Так виходить тому, що для нього детективність не є самоціллю. На перший план виносяться соціальні проблеми, які штовхають людей на скоєння злочинів. «Людина розкривається не в безповітряному просторі, – не один раз повторював Ж.

Сіменон. – Ось чому спочатку для мене дуже важливо було навчитися передавати специфіку середовища, в якому існує людина. Уявлення про роль середовища у формуванні характеру дала мені класична література» [3, с. 449].

Жорж Сіменон підкреслював, що в перших «Мегре» він намагався виразити думку, яка тоді не давала йому спокою: «...одна ж хіба людина відповідальна за скоєне, і в якому світі в нашому суспільстві людина може бути признана відповідальною» [3, с. 449]. Для цього він і створив Мегре, щоб виявляти обставини, які штовхають людину на злочин.

Список використаних джерел:

1. “Georges Simenon on Human Nature”. Flaneur's Alley. URL: <https://flaneursalley.blog/2021/02/16/georges-simenon-on-human-nature> (дата звернення: 15.10.2024 р.)
2. Сіменон Ж. Ціна голови. Жовтий пес. Смерть Сесілі. Брати Ріко. 1990. 480 с.
3. Шрайбел Е. Л. Адвокат людських доль. Одеса : Маяк, 1991. 455 с.